

Els monstres de Bibi

Netanyahu ha basat la seva carrera en promeses fàcils que han encoratjat el nacionalisme radical. Ara arriba la factura: el 'Bibigate' i les tensions en el procés de pau en són els primers peatges.

Binyamin Netanyahu (Bibi per als amics fins que va renunciar a les familiaritats després de ser elegit primer ministre d'Israel) és un home sense fons. Un *sprinter*. Un personatge de carrera ràpida, de guanys immediats, però d'escassa consistència i de menor previsió.

El 1993, amb quaranta-quatre anys, era el líder més jove del Likud, i amb un sol trienni en el càrrec va guanyar les eleccions de primer ministre contra el candidat laborista, Shimon Peres. El seu secret van ser els mitjans utilitzats. Ningú no recordava a Israel una oposició tan dura com la seva contra els governs laboristes de Rabin, de primer, i de Peres després. Als seus actes públics, sobretot a l'època Rabin, l'insult era la norma i eren habituals els cartells amb muntatges fotogràfics en què el primer ministre d'aleshores apareixia amb uniforme nazi al costat de Yasser Arafat.

La claca, la formaven els milers de colons més radicals de la Cisjordània ocupada i els israelians de l'interior que confiaven en el missatge populista d'aquest home de gest enèrgic i de vocabulari esmolat que els prometia de mantenir tots els territoris, de liquidar el terrorisme i de millorar, a més, el benestar econòmic del país: tres promeses incompatibles entre elles.

A l'ombra d'aquests actes va començar a créixer el monstre: el nacionalisme radical, racista, antipalestí, que va fer la primera queixalada assassinant Rabin. Bibi no ho va voler veure. Només buscava sumar aliats en la seva carrera de desgast contra els laboristes, però quan finalment els hagué derrotats, el monstre era massa poderós i tenia força per a exigir compensacions.

Avui, només nou mesos després d'aquella victòria per uns escassos trenta mil vots, Netanyahu prova de dominar la fera, però la té a casa, dins el govern i reclama més víctimes en memòria de les promeses electorals d'aquell Bibi exultat que el Netanyahu d'ara no pot complir. De fet, ja va començar el mandat intentant de distanciar-se'n i va voler marginar un dels principals falcons, Ariel Sharon, que li va causar la primera derrota: Arik és ara ministre d'infraestructures. Acte seguit, una nova concessió que va passar per alt fins i tot els informes dels serveis de seguretat: l'obertura del túnel dels Asmoneus a Jerusalem. Una decisió que va originar una revolta palestina i noranta morts.

Els fets van encendre totes les alarmes i Washington va haver d'aturar el govern israelià i tornar-lo a situar en el camí del procés de pau. Era l'hora de tancar l'acord sobre la retirada d'Hebron, però Netanyahu es veia atrapat dins un govern que amenaçava de blocar-l'hi, i novament va haver d'optar per la seva especialitat, el camí més ràpid.

Salt cap endavant. És la televisió pública israeliana que ho ha denunciat: el primer ministre sembla que devia comprar el suport imprescindible per poder signar els acords d'Hebron als dos ministres del partit religiós Shas en canvi de nomenar un fiscal general fidel al Likud que seria benvolent en el processament per malversació de fons contra el líder del Shas, Arie Deri. Esclatava així l'anomenat "Bibigate", ara en mans de la policia, que podria inculpar el primer ministre.

Però Netanyahu ja ha assenyalat un cap de turc, el ministre de justí-

ARXIU / RAFA GIL

cia Tzahi Hanegbi. Potser podrà salvar el càrrec, però en sortirà profundament tocat i encara amb menys marge de maniobra. De moment, ja ha hagut de precipitar una decisió que volia ajornar. Sota l'amenaça dels falcons de fer-li caure el govern, el primer ministre ha autoritzat la construcció d'un nou barri jueu a la Jerusalem oriental ocupada, al marge, una altra vegada, dels consells dels serveis de seguretat.

Les pressions, cada vegada més, se li aniran fent insuportables. L'oposició laborista ja es prepara, des de la setmana passada, per a unes eleccions anticipades si avança el "Bibigate". Però potser serien més realistes si comencessin a mentalitzar-se per governar dins una gran coalició nacional de tots dos partits. I és que Bibi, abans de deixar el poder, acceptarà qualsevol solució.

Joan Roura

Les pressions dels falcons són cada vegada més insuportables per a Binyamin Netanyahu. L'últim escàndol, el nomenament d'un fiscal general fidel al Likud que seria indulgent en el processament per malversació de fons contra el líder del partit religiós Shas, podria inculpar el mateix primer ministre.